

NIEUWSBRIEF

Centrum voor Levensvragen Flevoland

Ontwikkelingen

- Ons team, blz. 2
- Zincafés, blz. 2
- Aanbod Educatie, blz. 3
- Week van de Palliatieve Zorg, blz. 3
- Verslag Jubileumcongres NEON, Fazila Mansori, blz. 4

Artikelen

Bijdragen van onze geestelijk verzorgers:

1: Drie grondhoudingen (deel 7), Frans Vrijmoed, blz. 3

2: Romeo, Anne van Leeuwen, blz. 4

Meer artikelen op www.cvl-flevoland.nl/berichten

Samenwerkingen

CvL Flevoland

www.cvl-flevoland.nl

06-1517 1448 (kantooruren)

De eerste week van oktober staat altijd in het teken van de Palliatieve zorg (3-10 oktober). Het is een landelijke week, waarin allerlei activiteiten georganiseerd worden rondom zorg voor als mensen niet meer beter kunnen worden. Het is heel verschillend hoelang mensen kunnen leven na de diagnose dat ze ongeneeslijk ziek zijn, soms is het maar een paar weken, soms wel een paar jaar. Door de ontwikkelingen in medische wetenschap kan de levensverwachting verlengd worden. Als CvL Flevo organiseren we die week ook een paar activiteiten, zie blz. 3, hier staat ook de link voor het hele programma van de week.

In deze Nieuwsbrief ook een artikel over leven met het gemis van een (prematuur) kindje en wat de impact is daarvan (blz. 4)

Afscheid nemen van iemand aan het prille begin van het leven, die midden in het leven staat of al aan het eind is; het raakt niet alleen de patiënt, maar ook de mensen om hen heen.

Er voor iemand zijn die weet dat zijn leven beperkt is (geworden) kan heel moeilijk zijn. Ook dan kun je als omgeving behoefte hebben om te praten over vragen die daarbij naar voren komen. Hiervoor kun je bij één van onze deskundigen terecht. Maar ook de Zincafés in Almere en Lelystad zijn mooie plekken voor ontmoeting en delen van verhalen.

Een warme en kleurige herfst gewenst!

Marty Bijsmans (Secretariaat CvL Flevoland)

Algemeen

- * **Landelijk informatiepunt**
www.geestelijkkeverzorging.nl
- * Onze geestelijk verzorgers/begeleiders zijn aangesloten bij de Stichting Kwaliteitsregister Geestelijke verzorging, zie www.skgv-register.nl
- * Beroepsvereniging voor Geestelijk Verzorger, www.vgvz.nl
- * **Profielen** van onze begeleiders staan op de website: www.cvl-flevoland.nl/ons-team
- * **Wat zijn de kosten?**
Ben je thuiswonend, 50 jaar of ouder, in je laatste levensfase of een naaste daarvan, dan worden de kosten door het CvL gedekt vanuit een subsidie. Het aantal kosteloze gesprekken is beperkt.
Voor niet gesubsidieerde GV-diensten, voor bijvoorbeeld 18+ jaar, zijn 2 vrijwillig geestelijk verzorgers beschikbaar.
- * **Algemene Flyer**
[Flyer CvL Flevoland](#)
- * **Ontvangen Nieuwsbrief, 4 x per jaar**
[Aanmelden Nieuwsbrief](#)

Ons team

Er zijn 16 algemeen geestelijk verzorgers (= AGV*) actief, vanaf augustus is Judith Grootsholten ook enthousiast begonnen. Onze AGV's staan voor iedereen open, onafhankelijk van hun achtergrond/levensbeschouwing. Omdat de AGV's verschillende achtergronden hebben, is het vaak mogelijk om iemand te vinden die bij je eigen achtergrond aansluit. Via de website vind je hun profielen kun je rechtstreeks een afspraak maken.

De AGV's zijn beschikbaar voor individuele- en groepsgesprekken en/of verzorgen de Zincafés.

Een aantal AGV's is direct betrokken bij de organisatie van de Zincafés, die worden gehouden in Almere en in Lelystad. De Zincafés zijn laagdrempelig en open, een warme ontmoetingsplek waar samen stil gestaan kan worden bij wat er toe doet in het leven. Respectvolle gesprekken in kleine groepen. Geen discussie, geen vaste antwoorden, wél verdieping en inspiratie (zie 'Zincafé', onderaan blz.). Actuele informatie over data en locaties: <https://www.cvl-flevoland.nl/zincafe/>

Ook kunnen zij thema-bijeenkomsten, trainingen, workshops, MDO's, intervisies en moreel beraden verzorgen voor thuiszorgverleners. Alle deskundigen zijn bereikbaar via www.cvl-flevoland.nl/ons-team

Op zaterdag 3 oktober zullen een aantal AGV's met een kraam aanwezig zijn op de **AlmerePlusBeurs** in Stadhuis Almere, om informatie te geven over de activiteiten van CvL Flevoland en in gesprek te gaan over zingeving-/levensvragen. De beurs is van 10.00 - 15.00 u., meer informatie: <https://www.deschoor.nl/AlmerePlusBeurs> .

* *In de Nieuwsbrief staat AGV voor algemeen geestelijk verzorger*

Zincafés

Lelystad: elke 4e woensdag van de maand , **28 oktober**, 14.00 - 15.30 uur
Locatie: het Trefpunt, Punter 35 27, Lelystad.
Volgende data: 25 november en 23 december.

Almere: Elke 4e woensdag van de maand, **28 oktober**, van 10.45 - 12.45 uur (inloop vanaf 10.30 uur). Locatie Humanitas Almere, Schoutstraat 45.
NB: extra Zincafé op **woensdag 7 oktober, van 13.45 - 16.00 uur**.
In de Week van de Palliatieve Zorg, thema: 'Leven tot het laatste, een open gesprek'. *Aanmelden Zincafés:* cvlflevo@gmail.com
Volgende data: 25 november en 23 december.

Uitnodigingen ontvangen van Zincafé Lelystad of Zincafé Almere?

Aanmelden via: cvlflevo@gmail.com of kijk op homepage CvL Flevoland voor data en locaties Zincafés: www.cvl-flevoland.nl

Drie grondhoudingen bij het levensverhaal, deel 7

Inspireren vanuit je eigen inspiratiebronnen

Na de eerste grondhouding 'het levensverhaal van de Ander en vragen daarbij tevoorschijn luisteren' (de basis van de piramide van het levensverhaal), en de tweede grondhouding 'de Ander helpen om vanuit het eigen verhaal en diepere kennis een nieuw vooruit te zien' (het middendeel van de piramide), gaat deze derde en laatste grondhouding over de ander inspireren vanuit mijn eigen levensverhaal en inspiratiebronnen. Vanuit wat ik zelf heb meegemaakt en ontdekt.

Dit vraagt om terughoudendheid omdat ik de ander nu vraag om zich te verplaatsen in mijn leefwereld. Dat moet immers goed voelen voor de Ander. Luisteren en helpen gaat daar meestal aan vooraf. Inspireren is daarmee het topje van de piramide. Daarmee bedoel ik niet het beste deel, maar het kleinste deel. Hoewel er zo een gangbare volgorde is in de grondhoudingen, is het leven en gesprek daarover vaak rommeliger. De Ander kan soms meer baat hebben bij zichzelf even 'parkeren' door even in mijn leefwereld te stappen, met mij mee te denken, om even losser te denken van zichzelf.

Inspireren is een vorm van onderbreking van de Ander en moet aansluiten op een vermoede behoefte daaraan. Het vraagt, naast kennis, om aanvoelen, opletten hoe de Ander reageert en aanpassen. Het gesprek met de Ander is een open avontuur dat gaat om de Ander en ik reis mee. De laatste blokjes van mijn serie stukjes over drie grondhoudingen bij het levensverhaal kunnen gaan over soorten van inspiratie, beweging tussen de grondhoudingen, samenkomst van leefwerelden, en afronding van het gesprek. Hoe laat ik uiteindelijk de ander 'achter' en ga ik zelf verder?

Frans Vrijmoed

Educatie

- Workshop Levensvragen Signaleren

Een workshop om handvatten te geven met levensvragen om te kunnen gaan. > Meer info.: [Flyer Levensvragen Signaleren](#)

- Workshop Drie grondhoudingen bij het levensverhaal

Het gaat om luisteren (meeleven), helpen (meedenken) en inspireren (meegeven). Je leert diepere lagen te zien in verhalen en aan te brengen in je eigen verhaal.

> Meer weten of meedoen? cvl-flevoland.nl/educatie

- Training Zin in Storytelling

Deze training wordt gegeven door deskundigen in het omgaan met levensvragen en bestaat uit drie bijeenkomsten van twee uur. Je leert je verhaal een aansprekende structuur te geven.

> Voor informatie of aanmelden: [Flyer Zin in Storytelling](#)

- Op onze website worden **meer trainingen/workshops** aangeboden:

- Training: Zin in een andere cultuur, Rawie Sewnath

Workshop: Meditatie voor zingeving, Rawie Sewnath

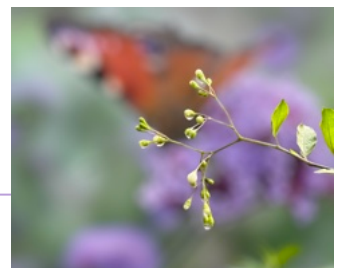
- Training: Omgaan met moslimcliënten, Fazila Mansori

- Training: Palliatieve zorg voor moslimcliënten, Fazila Mansori

- Training: Multiculturele zorgverlening, Fazila Mansori

- Daarnaast begeleiden we bij Moreel Beraad of Intervisie.

> Voor meer informatie: cvl-flevoland.nl/educatie

Week van de Palliatieve Zorg, 3 - 10 oktober

Tijdens de jaarlijkse landelijke week van de Palliatieve Zorg worden er verschillende activiteiten georganiseerd, hierbij een overzicht van Flevoland. Flyer overzicht Flevoland: [Flyer Activiteiten Week Palliatieve Zorg in Almere](#)
Zie voor landelijke informatie: <https://palliaweb.nl/weekvandealliatievezorg/agenda>

- **Woensdag 7 oktober:** extra Zincafé Almere, van 13.45 - 16.00 uur.

Thema: 'Leven tot het laatst: een open gesprek over wensen, keuzes, en wat er toe doet'. Bij een kopje koffie/thee.

Locatie: Humanitas Almere, Schoutstraat 45. Aanmelden kan via cvlflevo@gmail.com

- **Woensdag 7 oktober:** Symposium Doorlevers, van 17.15 - 21.00 uur (inloop met buffet van 17.15 - 18.15 uur)

Wat als een levensbedreigende diagnose ineens niet meer het einde betekent?

Georganiseerd door Netwerk Palliatieve Zorg Almere, locatie: Levend Water Kerk, Parkwijklaan 44 Almere

Voor wie: als je werkzaam bent in zorg- of welzijnssector (bijv. arts, verpleegkundige, vrijwilliger, fysiotherapeut, geestelijk verzorger, maatschappelijk werker). Voor meer informatie: <https://www.npzalmere.nl/zorgverleners/symposium-doorlevers/>

- **Vrijdag 9 oktober:** Koffiemoment Week van de Palliatieve zorg, van 10.00 - 12.00 uur. Thema van de dag: 'Leven tot het laatst'

Een samenwerking van PaTz groep Almere, Parkhuys Almere en CvL Flevoland.

Locatie: Parkhuys Almere, Edvard Munchweg 18b, Almere

Programma: Groeps gesprekken van 10.30 - 11.00 uur, 11.00 - 11.30 uur en 11.30 - 12.00 uur. Ook Individuele gesprekken mogelijk.

Daarnaast workshop Stoelyoga, vanaf 10.30 uur en Optreden 'Zingen voor je Leven' koor, 10.30 - 11.00 uur. Meezingen en meeluisteren.

Artikel: Romeo, door Anne van Leeuwen

Ze hadden elkaar op latere leeftijd leren kennen. Hij was 32 jaar, zij ook. En ze hadden een kinderwens. Voor haar was het no way om kinderloos door het leven te gaan, voor hem lag dit iets meer genuanceerd. Ze trouwden en bouwden hun leven op. Maar de kinderen bleven uit. Omdat ze niet zo jong meer waren lieten ze zich beiden onderzoeken. Er werd voor een periode van zes maanden kunstmatige inseminatie geadviseerd. Vol goede moed begonnen ze hiermee, een periode van maandelijks beslommingen en een kop koffie met een lekker broodje als beloning als de behandeling weer achter de rug was. Zo hielden ze het zes maanden vol. Zonder resultaat. In de gesprekken in het UMC werd hen de mogelijkheid van een IVF voorgelegd. Een ingrijpende stap, leek het hen maar het overwegen waard. Ze besloten een pauze in te lassen om rust te nemen en zich mentaal voor te bereiden.

Na een paar maanden werd ze onverwacht zwanger! Twaalf weken lang vreugde. En in de dertiende week was het mis. Het kindje, hoe prematuur ook, bleek niet levensvatbaar. Binnen een paar dagen was het voorbij. Ze waren verdrietig en ontmoedigd. En er waren vragen die onbeantwoord bleven. Familie en vrienden waren er en hoe fijn was dat. Ook was goedkope troost door de kring daar omheen. Het had zijn weerslag op hun relatie. De tijd verstreek. Het leven werd hervat.

Op een dag was er een film op televisie: Romeo^[1]. Een film over een echtpaar, Anna en Thijs, dat na zeven maanden ontdekt dat hun kindje niet levensvatbaar is. Als reactie op de recensie die ze las bedacht ze nog dat die goedkope troost misschien toch nog niet zo gek was geweest. *Want Zeven Maanden en dan dit! Zij was maar 13 weken.* Ze heeft de film meerdere keren gezien. En in een laatste stukje daarvan vielen de dingen op hun plek: Anna is op de begraafplaats bij het grafje van haar zoontje. Een oude heer is ook op de begraafplaats. Ze raken in gesprek, vertellen over de reden van hun bezoek aan de begraafplaats aan elkaar. *‘Was het een jongetje of een meisje’,* vraagt hij. En *‘Hoe heet hij?’*

Ze ziet tijdens deze korte ontmoeting iets veranderen in het wezen van Anna. ‘Romeo’, zegt ze.

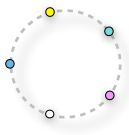
Een huiveringwekkend moment in de film. En even later vraagt ze: *‘Wilt u hem zien?’* Op zijn bevestiging haalt zij de foto die ze bij zich draagt uit haar tas.

Deze momenten vergezelden haar toen de jaren verstreken. Na verloop van tijd kregen zij een dochter en een zoon. Dochter vond het machtig interessant toen haar moeder vertelde dat er nog een kindje was en is. Een niet geboren kindje.

Een broertje of zusje.

Op een dag kreeg zij een armbandje met vijf gekleurde pareltjes. Voor ieder van het gezin een eigen kleur.

Een daarvan was wit. Voor het Niet Geboren Kindje.

[1] Romeo. 1990: Een film geregisseerd door Rita Horst met in de hoofdrollen Johan Leysen en Monique van der Ven.

Verslag Jubileumcongres NEON 12,5 jaar, door Fazila Mansori

Vrijdag 5 juni heb ik een prachtig Jubileumcongres van NEON 12,5 jaar, (= Netwerk Ethiek Ondersteuning Nederland) samen met andere 170 deelnemers, o.a. de meesten Geestelijk verzorgers, bijgewoond. Dit jaar was de bijeenkomst van het NEON in het teken van integriteit: de relatie met ethiek, maar ook de spanning die daartussen kan ontstaan. Bij dit congres waren er verschillende sprekers aanwezig, die lezingen gaven over Integriteit en Ethiek. Daarnaast waren er hoogwaardige workshops georganiseerd, waarmee de ethiek ondersteuning groeit en wordt geprofessionaliseerd. Verder hebben we van een voorproefje van het Wabi Sabi Theater genoten. Tot slot gingen we, voltallig en meerstemmig, zingend het congres uit. Dit congres was geaccrediteerd met 1 punt voor Geestelijk verzorgers.

Het volgende congres zal vrijdag 4 juni 2027 plaatst vinden. Het thema is: *“Iedereen een stem?!”* Dit mag breed worden opgevat: hoe geven we iedereen een stem binnen de ethiek ondersteuning? Hoe kunnen we machtsverschillen overbruggen? En wie zit er aan tafel bij het maken van (ethiek)beleid? Hoe kijken we naar inclusie en participatie? Belangrijke vragen om over na te denken.

